

**VERGİ DAİRESİNCE YAPILAN
TARHİYATLARDA MÜKELLEFİN
İDARİ BAŞVURU YOLLARI**

(UZLAŞMA, CEZALARDA İNDİRİM, İDARİ MERCİLERE BAŞVURU)

2011

Bu rehber sadece pdf formatında hazırlanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için
Vergi İletişim Merkezinin (VİMER) 444 0 189 numaralı telefon hattına
başvurabilirsiniz.

www.gib.gov.tr

Bu rehber, yayın tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.
Güncel mevzuat bilgilerine ücretsiz olarak ulaşmak için Başkanlığımızın internet sayfası
aracılığıyla e-posta bilgilendirme hizmetine abone olabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
Yayın No:127
Haziran 2011

MÜKELLEFLERİN HAKLARI BİLDİRGESİ

Bu bildirme, Türk Gelir İdaresinin mükellef odaklı, kaliteli hizmet sunma anlayışı içerisinde, saygılı ve dürüst olma temel ilkesiyle çalışmaya, vergi ödemenin sadece bir yükümlülük değil vatandaş olma ve sorgulama hakkı olduğu bilinciyle kendisinden hizmet alan herkesi memnun etmeye ve sorunları çözmeye olan bağlılığını onaylar.

Bu nedenle;

- Açık, güvenilir, zamanında ve yeterli bilgi ile hizmet vereceğiz.
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde öğrenmek istediğiniz her bilgi için doğru insanlarla temasa geçmeniz konusunda sizleri yönlendireceğiz.
- Vergi konusundaki gelişmeleri sürekli güncellenen internet sayfamızla ve basılı yayınlarla sizlere en kısa zamanda duyuracağız.
- Ücretsiz e-posta sistemimize kaydolmanız durumunda vergisel gelişmeleri kaynağından ve anında öğrenmiş olacaksınız.
- Şahsi ve gizli bilgilerinize saygılıyız. Bu bilgileri Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü haller dışında açıklamayacağız ve kullanmayacağız.
- Vergi ile ilgili yükümlülüklerinizin yerine getirilmesinde sizlere her türlü kolaylığı sağlayacağız.
- Yaptığımız işlemlerde ve gerçekleştirdiğimiz düzenlemelerde vergi kanunlarının adil, hukuksal, tarafsız ve rekabeti koruyucu bir şekilde uygulanmasını esas alacağız.
- Vergi incelemelerinde kanunları doğru, tarafsız ve tutarlı bir şekilde uygulayacağız. İncelemenin her aşamasında sizi bilgilendireceğiz.
- Şikâyetlerinizi gerçek kimlik ve iletişim bilgilerinizle iletmeniz halinde, en kısa sürede sonuç ile beraber size döneceğiz.
- Sürekli olarak kendimizi yenileyecek, daha iyi hizmet sunmanın arayışı içinde olacağız.

MİSYONUMUZ

Toplumsal refahın artırılmasına destek sağlamak üzere yeterli geliri adalet, tarafsızlık, verimlilik ilkeleri çerçevesinde toplamak, vergi sisteminin basitleştirilmesi ve uyumun artırılmasına katkıda bulunmak ve mükellefe kaliteli hizmet sunmaktır.

VİZYONUMUZ

Her türlü ekonomik yapı ve aktiviteyi geliştiren, kavrayan; güvenilir, etkin, şeffaf, küresel boyutta öncü ve örnek bir idare olmaktır.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Güvenilirlik
Adalet
Tarafsızlık
Etkinlik (Hız, esneklik ve verimlilik)
Saydamlık
Sorumluluk Bilinci
Çözüm Odaklılık
Yetkinlik
Sürekli Gelişim
Katılımcılık

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

VERGİ DAİRESİNCE YAPILAN TARHİYATLARDA MÜKELLEFLERİN İDARİ BAŞVURU YOLLARI

A) Tarhiyat Çeşitleri

1. İkmalen Vergi Tarhı
2. Re'sen Vergi Tarhı
3. İdarece Vergi Tarhı

B) Uzlaşma

1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma
  - 1.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Kapsamı
  - 1.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Süreci
    - 1.2.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi
    - 1.2.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebinin İncelenmesi ve Uzlaşma Gününün Tespiti
    - 1.2.3. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Görüşmesinin Olası Sonuçları
  - 1.3. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Sonuçları
    - 1.3.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Kesinliği ve Dava Konusu Edilememesi
    - 1.3.2. Uzlaşılan Vergi ve Cezaların Ödenmesi
    - 1.3.3. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Süreci Şeması
2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma
  - 2.1. Tarhiyat Sonrası Uzlaşmanın Kapsamı
  - 2.2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Süreci
    - 2.2.1. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebi
    - 2.2.2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebinin İncelenmesi
    - 2.2.3. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Görüşmesinin Olası Sonuçları
  - 2.3. Tarhiyat Sonrası Uzlaşmanın Sonuçları
    - 2.3.1. Uzlaşmanın Kesinliği ve Dava Konusu Edilememesi
    - 2.3.2. Yargı Yoluna Başvurulması
    - 2.3.3. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma ve Cezalarda İndirim Talebi
    - 2.3.4. Uzlaşılan Vergi ve Cezaların Ödenmesi
    - 2.3.5. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Süreci Şeması
  - 2.4. Uzlaşma Komisyonlarının Yetki Sınırları
    - 2.4.1. Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulan Yerlerdeki Uzlaşma Komisyonlarının Yetki Sınırları
    - 2.4.2. Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulmayan Yerlerdeki Uzlaşma Komisyonlarının Yetki Sınırları
    - 2.4.3. Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı, Vergi Daireleri Koordinasyon ve Merkezi Uzlaşma Komisyonlarının Yetki Sınırları

C) Cezalarda İndirim

1. Cezalarda İndirim Uygulaması
2. Cezalarda İndirimden Yararlanabilme Şartları

D) İdari Mercilere Başvuru

1. Vergi Hataları ve Düzeltme
2. Şikâyet Yoluyla Maliye Bakanlığına Başvuru
3. Şikâyet Yoluyla Maliye Bakanlığına Başvurulmasında Dava Açma Süreleri

GİRİŞ

Bu rehber, vergi idaresi ile mükellefler arasında, verginin tarh edilmesi ve/veya cezanın kesilmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların, yargı organlarına intikal etmeden çözümlenmesi yollarını göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Yapılan tarhiyatlarda mükelleflerin idari başvuru yolları olan uzlaşma, cezalarda indirim ve idari mercilere başvurunun usul ve esaslarına ilişkin hususlar rehberde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Uyuşmazlıklarını yargı organlarına intikal ettirmeyi düşünen mükellefler, Başkanlığımız internet sayfasında (www.gib.gov.tr) yer alan “Vergi Uyuşmazlıklarının Yargı Aşamasında Çözümlenmesi” rehberine bakabilirler.

VERGİ DAİRESİNCE YAPILAN TARHİYATLARDA MÜKELLEFLERİN İDARİ BAŞVURU YOLLARI

Türk vergi sistemi beyan esasına dayandığı için vergi matrahı mükellefler tarafından tespit ve beyan edilmektedir. İdari bir işlem olan vergi tarhiyatı da vergi alacağının mükellefin beyan ettiği ilgili matrah üzerinden hesaplanıp, miktar olarak tespit edilmesidir.

Mükellefin idareye bildirdiği vergi matrahının kanunlara uygunluğu ve doğruluğu vergi idaresi tarafından her zaman incelenebilir. Vergi idaresince yapılan kontrol ve incelemeler sonunda mükellefin eksik veya hatalı beyanda bulunduğu veya hiç beyanda bulunmadığı tespit edilirse, inceleme sonucunda ortaya çıkan fark matrah üzerinden ikmalen, re'sen veya idarece vergi tarh edilir. Söz konusu tarhiyat mükellefe ihbarname ile tebliğ edilir ve ihbarnameyi tebellüğ eden mükellefler yargı yoluna başvurmadan önce *Uzlaşma, Cezalarda İndirim ve İdari Mercilere Başvuru* yollarından birini seçebilirler.

“Mükelleflerin İdari Başvuru Yolları” konusuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara geçmeden önce ikmalen, re'sen ve idarece vergi tarhiyatların ne olduğu konusuna değinilecektir.

A) TARHİYAT ÇEŞİTLERİ

Verginin tarhi, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağın miktar olarak tespit edilmesidir. Verginin tahakkuku ise, tarh ve tebliğ edilen verginin ödenmesi gereken safhaya gelmesidir.

Bu bölümde beyana dayanan tarhiyat dışındaki tarhiyat çeşitlerine yer verilecektir

1. İKMALEN VERGİ TARHI

İkmalen vergi tarhi, her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra, bu vergi ile ilgili olarak ortaya çıkan ve idare tarafından defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak belirlenen bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir.

İkmalen Tarhiyat şartları şunlardır:

- Daha önce aynı vergi için bir beyanname verilmiş olması veya başka şekillerde bir tarhiyat yapılmış olması,
- Bu tarhiyata ilişkin matrah veya matrah farkının defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere göre tespit edilmiş olması.

İkmalen tarhiyat yapılabilmesi için yukarıda sayılan iki ana unsurun birlikte bulunması gerekmektedir.

2. RE'SEN VERGİ TARHI

Re'sen vergi tarhi, matrah veya matrah farkının defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespit edilemediği hallerde verginin takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah farkı üzerinden tarh edilmesidir.

Re'sen vergi tarhi inceleme raporuna dayanılarak yapılıyorsa vergi inceleme raporunun, takdir komisyonu kararına göre yapılıyorsa takdir komisyonu kararının düzenlenecek vergi/ceza ihbarnamesine eklenmesi gerekir.

Re'sen Tarhiyat şartları şunlardır:

- Vergi beyannamesinin kanuni süresi geçtiği halde verilmemesi,
- Vergi beyannamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgilerin gösterilmemiş olması,
- Vergi Usul Kanununa göre tutulması zorunlu olan defterlerin hepsinin veya bir kısmının tutulmamış olması, tasdik ettirilmemiş olması veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara herhangi bir sebeple ibraz edilmemiş olması,
- Defter kayıtları ve bunlarla ilgili belgelerin, vergi matrahının doğru ve kesin olarak tespitine imkân vermeyecek derecede noksan, usulsüz ve karışık olması dolayısıyla kanıt olmaya elverişli olmaması,
- Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunması,
- Serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirlerce imzalanma mecburiyeti getirilen beyanname ve eklerinin imzalatılmaması veya tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporunun zamanında ibraz edilmemesi.

Matrah veya matrah farkının re'sen takdir edilebilmesi için mutlak surette yukarıda sayılan takdir sebeplerinden birinin bulunması gerekir.

3. İDARECE VERGİ TARHI

İkmalen ve re'sen tarhiyatı gerektiren haller dışındaki durumlarda, verginin tarhi için vergi kanunları ile belirlenmiş sürelerde müracaat edilmemesi veya aynı kanunlarla yüklenen sorumlulukların yerine getirilmemesi sebebiyle zamanında tarh edilemeyen verginin kanunen belirli matrahlar üzerinden idarece tarh edilmesidir.

İdarece tarhiyat yapıldıktan sonra ihbarnameye ilişkin bilgilerin yer aldığı bir ilan vergi dairesine asılarak ilana ilişkin durum tutanakla tespit edilir.

Verginin tahakkuku ve cezanın kesinleşmesi için geçmesi gereken vergi mahkemesinde dava açma süresi; mükellefin bilinen adresine tebliğ yapılan hallerde tebliğ tarihinden, aksi halde tutanakla tespit edilen ilan tarihinden itibaren başlar.

İkmalen re'sen ve idarece yapılan tüm tarhiyatlar için vergi dairesince ihbarname düzenlenir. Düzenlenen bu ihbarnameler tebliğ edilmek üzere mükelleflerin bilinen adreslerine posta yolu ile gönderilir.

B) UZLAŞMA

Uzlaşma, mükelleflerin ikmalen, re'sen ve idarece salınan vergiler ve bunlara ilişkin cezalar konusunda yargı yoluna başvurmadan, vergi idaresi ile anlaşmak amacıyla başvurabilecekleri idari bir çözüm yoludur. Kamu alacağının kısa sürede tahsilini sağlayan uzlaşma, aynı zamanda mükellefin yargı sürecinde katlanacağı maliyetleri ve bürokratik işlemleri de ortadan kaldırmaktadır.

Uzlaşma, vergi idaresinin tek taraflı olarak yaptığı idari bir işlem değildir. İdari işlemler hakkında yargı yoluna gidilebilmesine karşın uzlaşmanın vaki olması halinde üzerinde uzlaşılan hususlar hakkında yargı yoluna gidilememektedir.

Vergi hukukumuzda, tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası olmak üzere iki farklı uzlaşma türü düzenlenmiştir.

Bunlardan birincisi mükellef adına henüz vergi salınmadan ve ceza kesilmeden önce başvurulabilecek "Tarhiyat Öncesi Uzlaşma"dır. Diğeri ise, adlarına vergi salınan ve ceza kesilen mükelleflerin başvurabilecekleri uzlaşma türü olan "Tarhiyat Sonrası Uzlaşma"dır.

Mevzuatımıza göre mükellef, Tarhiyat Öncesi veya Tarhiyat Sonrası Uzlaşma yollarından ancak birisini kullanabilir.

1. TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMA

1.1. TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMANIN KAPSAMI

Tarhiyat öncesi uzlaşma, haklarında vergi incelemesine başlanmış mükelleflerin, bu inceleme kapsamında kendilerine vergi salınmadan ve ceza kesilmeden önce kullanabilecekleri bir haktır.

Tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamındaki vergi ve cezalar şunlardır:

- Vergi incelemeleri sonucunda bulunan matrah veya matrah farkları üzerine salınacak vergi, resim ve harçlar,
- Yukarıda belirtilen vergi, resim ve harçlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyayı cezası, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları.

Tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamı dışında kalan vergi ve cezalar şunlardır:

- Kaçakçılık suç ve cezalarından dolayı vergi ziyasına sebebiyet verilmesi nedeniyle tarh edilecek vergiler ile kesilecek cezalar,
- Kaçakçılık suç ve cezalarına iştirak nedeniyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilecek vergi ile kesilecek cezalar,
- Vergi incelemesine yetkili olmayanlar tarafından yapılan tespitlere göre tarh edilecek vergiler ve kesilecek cezalar.

1.2. TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMA SÜRECİ

1.2.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi

➤ **Kimler Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebinde Bulunabilir?**

- Mükellef,
- Noterden alınmış vekâletnameye dayanarak mükellefi temsil eden kişiler,
- Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarıyla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri.

➤ **Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi Nereye ve Nasıl Yapılmalıdır?**

Talep, vergi incelemesini yapan inceleme elemanlarına veya bu elemanların bağlı bulunduğu ekip veya grup başkanlığına *yazılı* olarak yapılmalıdır. Ayrıca uzlaşma talebinin inceleme tutanağında yer alması da ilgili merciye yazılı başvuru yerine geçer.

Uzlaşma talebine ilişkin verilecek dilekçeye mükellefin adı, soyadı, unvanı ve adresi; başvuru vekil tarafından yapılıyorsa vekilin adı, soyadı, vekâletname tarih ve numarası, incelemenin ilgili olduğu vergilendirme dönemi yazılmalı ve vekâletname dilekçeye eklenmelidir.

➤ Talep Süresi Nedir?

Nezinde inceleme yapılan mükellefler incelemenin başlangıcından inceleme ile ilgili son tutanağın düzenlenmesine kadar geçen süre içerisinde her zaman uzlaşma talebinde bulunabilirler.

İnceleme elemanlarınca yapılacak “uzlaşmaya davet” hallerinde ise, davet yazısının mükellefe tebliğ tarihinden itibaren en geç **15 gün** içerisinde uzlaşma talebinde bulunulabilir.

İncelemenin sonuçlandığı tarihte tarh zamanaşımının sona ermesine üç aydan az bir zaman kalmışsa, inceleme elemanınca mükellefe tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunup bulunmadığı sorulmaz ve talepte bulunmaya davet edilmez.

1.2.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebinin İncelenmesi ve Uzlaşma Gününün Tespiti

Mükellefin uzlaşma başvurusundan sonra, talebin usulüne uygun ve süresi içinde yapıldığının tespit edilmesi halinde uzlaşma görüşmesi için gün belirlenir. Uzlaşmaya konu hesaplanacak vergi ve kesilmesi öngörülen ceza miktarı, inceleme elemanının düzenleyeceği bir raporla uzlaşma gününden en az **15 gün** önce yetkili uzlaşma komisyonuna ve mükellefe bildirilir. Yapılacak olan uzlaşma görüşmesinin yeri, günü ve saati, bir yazı ile uzlaşma gününden en az 15 gün önce mükellefe bildirilir veya inceleme tutanağına yazılır. Mükellefin istemesi halinde 15 günlük süreye bağlı kalınmadan daha önceki bir tarih de uzlaşma günü olarak belirlenebilir.

Uzlaşma gününün 15 günden önceki bir tarih olarak belirlenmesi halinde inceleme raporu bu tarihten önce mükellefe tebliğ edilir. İnceleme raporu ilgili mükellefe ve komisyona ulaştırılmadan uzlaşma yapılamaz.

Harici bilgilere dayanılarak, mükelleflerin bilgisi dışında yapılan incelemelerde, inceleme elemanı mükellefi uzlaşma talebinde bulunmaya davet edebilir. Uzlaşma görüşmesinin yapılacağı yeri, günü ve saati mükellefe yazı ile uzlaşma gününden en az **15 gün** önce bildirilir. İnceleme raporunun bir örneği davet yazısına eklenir.

Belirlenen uzlaşma günü bildirildikten sonra, mükellefin herhangi bir zorunlu sebeple toplantıya katılamayacak olması veya komisyonun herhangi bir nedenle toplanamaması hallerinde uzlaşma görüşmesi ya aynı gün belirlenen ya da sonradan belirlenerek mükellefe bildirilecek bir başka tarihe ertelenebilir.

Uzlaşma talebinden vazgeçildiği takdirde; bu husus mükellef tarafından uzlaşma gününden önce, inceleme raporunu düzenleyen inceleme elemanına veya uzlaşma komisyonuna sekreteryaya hizmeti veren birime yazılı olarak bildirilmelidir. Bu durumda mükellef tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmamış sayılır.

➤ **Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Davetine Uyulmaması**

Mükellefin bilinen en son adresine uzlaşmaya avet yazısının tebliğ edilememesi veya yazıda bildirilen yer ve tarihte uzlaşma davetine uyulmaması hallerinde “**uzlaşma temin edilememiş**” sayılır.

Uzlaşmanın temin edilemediği durumda, mükellefin tarhiyat sonrası uzlaşma hakkı ortadan kalkar. Bu nedenle mükellef, tarhiyat sonrası uzlaşma hakkını kullanmak istiyorsa mutlaka tarhiyat öncesi uzlaşma talebinden vazgeçtiğini yazılı olarak bildirmelidir.

➤ **Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Görüşmelerine Katılabilecek Kişiler**

- Mükellef,
- Noterden alınan vekâletname ile vekili (vekâletnamelerde “uzlaşma” ibaresinin bulunması şarttır),
- Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarıyla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri.

Uzlaşma sırasında mükellef isterse, bağlı olduğu meslek odasından bir temsilci veya 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre kurulan meslek odasından bir meslek mensubunu bulundurabilir. Bu kişiler uzlaşma komisyonu toplantısında görüşlerini açıklamak için katılabilirler, ancak tutanakları imzalayamazlar. Ayrıca, meslek mensupları ile avukatların, uzlaşma görüşmelerine katılabilmelerinin hukuki bir belgeye (sözleşme, vekâletname vb.) dayandırılması ve söz konusu belgenin aslı veya onaylı bir örneğinin uzlaşma görüşmesi sırasında komisyona ibraz edilmesi gerekmektedir.

➤ **Tarhiyat Öncesi Uzlaşmada Kısmi Uzlaşma**

Mükellefler, **verginin matrah farkları itibariyle bölünebildiği durumlarda uzlaşma görüşmesi sırasında** matrahın bir kısmı için de uzlaşma talebinde bulunabilirler.

Bu durumda tutanağın “Açıklama” bölümünde, inceleme raporunda tespit edilen matrah farklarından hangilerinde uzlaşma talep edildiği ve bunlara ilişkin olarak uzlaşmaya varılan vergi ve ceza miktarları belirtilir.

Uzlaşma görüşmesi sırasında uzlaşma talebine konu edilmeyen veya üzerinde uzlaşılabilen matrah veya matrah farkları için mükellef adına vergi tarhiyatı yapılmak üzere inceleme raporu vergi dairesine gönderilir.

Tarhiyat öncesi uzlaşma görüşmesinin kısmi uzlaşma ile sonuçlanmış olması halinde uzlaşılabilen kısım için tarhiyat sonrası uzlaşma talep edilemez.

Örnek: Mükellef (A)'nın 2009 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda düzenlenen tarhiyat öncesi uzlaşma talepli raporda 100.000 TL kurumlar vergisi matrah farkı tespit edilmiş ve buna isabet eden 20.000 TL vergi tarh edilmesi ve 20.000 TL ceza kesilmesi istenilmiştir. Raporda, matrah farkının 70.000 TL tutarındaki kısmının mükerrer amortisman gideri hesaplanmasından, 30.000 TL tutarındaki kısmının ise örtülü kazanç dağıtımında bulunulmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu durumda mükellef uzlaşma görüşmesi sırasında dilerse sadece mükerrer amortisman gideri hesaplanmasından kaynaklanan 70.000 TL tutarındaki matrah farkına isabet eden 14.000 TL (70.000 x %20) tutarındaki vergi ve 14.000 TL tutarındaki ceza için kısmi uzlaşma talep edip diğer kısım (6.000 TL vergi ve 6.000 TL ceza) için ise dava açma veya ceza indirim haklarından birisini kullanabilecektir.

1.2.3 Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Görüşmesinin Olası Sonuçları

➤ Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Vaki Olması ve Uzlaşma Tutanağının Düzenlenmesi

Uzlaşma görüşmesi sonunda, komisyonun teklifinin mükellefçe kabul edilmesi durumunda **“uzlaşma vaki olmuş”** sayılır. Uzlaşmanın vaki olması halinde, üç nüsha olarak düzenlenen uzlaşma tutanağı komisyon başkan ve üyeleri ile mükellef veya vekili tarafından imzalandıktan sonra, bir örneği mükellef veya vekiline verilir. Bir örneği de üç gün içerisinde, rapor ve ekleriyle birlikte mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine gönderilir.

➤ Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Temin Edilememesi

Mükellefin; uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, uzlaşma görüşmesine geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya ihtirazi kayıtla imzalamak istemesi halinde **“uzlaşma temin edilememiş”** sayılır.

Muhatabın bilinen en son adresine uzlaşmaya davet yazısının tebliğ edilememesi veya yazıda bildirilen yer ve tarihte uzlaşma davetine uyulmaması hallerinde uzlaşma konusunda başkaca bir işlem yapılmaz. Uzlaşma temin edilememiş sayılır ve mükellefin tarhiyat sonrası uzlaşma hakkı ortadan kalkar.

Posta ile veya memur vasıtasıyla gönderilen yazının tebliğ edilemeyerek geri gelmesi, tebliğ edilememeyi ifade etmektedir.

Yukarıda belirtilen durumlar nedeniyle uzlaşma temin edilemediğinde, mükellefin tarhiyat sonrası uzlaşma hakkı ortadan kalkar.

Uzlaşma temin edilemediği takdirde, komisyon tarafından bu konuyu belirtmek üzere tutanak düzenlenir ve bir örneği anında hazır bulunan mükellefe veya vekiline tebliğ edilir. Tutanağın bir örneği de inceleme elemanına gönderilir.

Mükellefin uzlaşma toplantısına katılmaması veya tebellüğden kaçınması (kendisine tebliğ edilmek istenen tutanağı imzalamak istememesi) durumunda bu hususu belirten tutanağın bir örneği mükellefe, bir örneği de inceleme elemanına posta ile gönderilir.

Uzlaşmanın temin edilemediği veya uzlaşma görüşmeleri sonucunda uzlaşmanın vaki olmadığı durumda, inceleme elemanı tarafından bu husus inceleme raporunda belirtilir veya raporla birlikte söz konusu tutanak bir yazı ile vergi dairesine gönderilir.

➤ **Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Vaki Olmaması**

Uzlaşma görüşmesi sonucunda komisyonun teklifinin mükellef tarafından kabul edilmemesi halinde “**uzlaşma vaki olmamış**” sayılır. Bu durumda komisyonun nihai teklifinin yer aldığı bir tutanak düzenlenir ve bu tutanak komisyon başkan ve üyeleri ile mükellef veya vekili tarafından imzalanır. İmzalanan tutanağın bir örneği mükellefe veya vekiline verilir. Bir örneği de üç gün içerisinde, rapor ve ekleriyle birlikte mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine gönderilir.

Mükellef, komisyonun teklifini sonradan kabul etme imkânına da sahiptir. Tutanak ve inceleme raporunun vergi dairesine ulaşması üzerine mükellef, vergi dairesi tarafından düzenlenen vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihini takip eden günden itibaren işlemeye başlayacak olan 30 günlük vergi mahkemesinde dava açma süresinin son günü mesai saati bitimine kadar, uzlaşma komisyonunun teklifini kabul edebilir. Bu takdirde, söz konusu dilekçe ile başvuru tarihi itibarıyla uzlaşma vaki olmuş sayılır ve buna göre işlem yapılır.

Uzlaşma Komisyonunun nihai teklifinin yer aldığı söz konusu tutanağın bir kısmının kabul edilip bir kısmının ise kabul edilememesi mümkün değildir.

1.3. TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMANIN SONUÇLARI

1.3.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Kesinliği ve Dava Konusu Edilememesi

- Uzlaşma görüşmesi sonucunda düzenlenen tutanaklar kesindir ve ilgili vergi daireleri tarafından gerekli işlemlere hemen başlanır.
- Üzerinde uzlaşma sağlanan veya tutanakla tespit edilen hususlar hakkında dava açılmaz ve hiçbir merciye şikâyette bulunulamaz.
- Tarhiyat öncesi uzlaşmadan yararlanan mükellef, üzerinde uzlaşılan ceza için cezalarda indirim hakkından yararlanamaz.
- Uzlaşma görüşmeleri sonucunda uzlaşma temin edilemez veya uzlaşma vaki olmaz ise mükellefler verginin tarhi ve cezanın kesilmesinden sonra tarhiyat sonrası uzlaşma talep edemezler.
- Uzlaşılamayan vergi ve cezaya ilişkin olarak vergi dairesince düzenlenen ihbarnameye karşı, ihbarnamenin tebliğ tarihini takip eden 30 gün içerisinde yargıya başvurma hakkı ve cezada indirim hakkı devam eder.

1.3.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşılan Vergi ve Cezaların Ödenmesi

Uzlaşılan vergi ve cezalara ilişkin tutanak tahakkuk fişi yerine geçer. Uzlaşma tutanağı, vergi ve cezaların ödeme sürelerinden önce mükellefe tebliğ edilmişse; kanuni ödeme sürelerinde, ödeme süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra mükellefe tebliğ edilmişse; uzlaşma tutanağının tebliğ tarihinden itibaren **1 ay** içinde ödenir.

Ayrıca, üzerinde uzlaşılan vergi miktarına ayrıca bu verginin normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesine göre gecikme faizi hesaplanır.

1.3.3. TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMA SÜRECİ

Mükellef veya Vekilinin Uzlaşma Talebinde Bulunması

Uzlaşma Talebinin Yetkili Komisyon Tarafından İncelenmesi

Uzlaşma Günü, Yer ve Saati ile Uzlaşmaya Konu Tarh Edilecek Vergi ve Kesilmesi Gereken Ceza Miktarının Yetkili Uzlaşma Komisyonuna ve Mükellefe Bildirilmesi

Uzlaşma Görüşmesinin Yapılması

1-Uzlaşmanın Vaki Olması

Tutanak düzenlenir ve bir örneği mükellefe veya vekiline derhal verilerek tebliğ edilir.

Tutanak vergi ve cezaların ödeme sürelerinden önce mükellefe tebliğ edilmişse kanuni ödeme sürelerinde, ödeme süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ edilmişse tebliğ tarihinden itibaren **1 ay** içinde ödenir.

2-Uzlaşmanın Temin Edilememesi

Mükellefin uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, uzlaşma görüşmesine geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya ihtirazi kayıtlı imzalamak istemesi durumunda uzlaşma temin edilememiş sayılır. Bu durumda mükellefin tarhiyat sonrası uzlaşma hakkı ortadan kalkar.

3-Uzlaşmanın Vaki Olmaması

Komisyon tarafından sunulan teklifin mükellef tarafından kabul edilmemesi durumunda uzlaşma vaki olmamış olur. Komisyonun nihai teklifinin yer aldığı bir tutanak düzenlenir ve bir örneği mükellef veya vekiline verilir.

Uzlaşmanın Temin Edilememesi veya Vaki Olmaması Durumunda

- Vergi dairesi, inceleme raporunda önerilen matrah veya matrah farkı üzerinden gerekli tarh işlemini yapar ve mükellefe vergi/ ceza ihbarnamesi ile tebliğ eder.
- İhbarnameyi tebellüğ eden mükellef, tarhiyata karşı tebliğ tarihini takip eden 30 gün içerisinde yetkili vergi mahkemesinde dava açabilir.
- Mükellef, tebliğ tarihini takip eden 30 günlük dava açma süresi içinde cezalar için indirim talebinde bulunabilirler. (Cezalarda indirim uygulaması için rehberin ilgili bölümlerine bakınız.)

Uzlaşma Görüşmesinin Yapılmaması

- Mükellefe uzlaşmaya davet yazısının tebliğ edilememesi halinde uzlaşma temin edilmemiş sayılır.
- Mükellef uzlaşma talebinden vazgeçerse uzlaşma görüşmesi yapılmaz.

2.TARHİYAT SONRASI UZLAŞMA

2.1. TARHİYAT SONRASI UZLAŞMANIN KAPSAMI

Tarhiyat sonrası uzlaşmanın kapsamına; vergi daireleri tarafından mükellef adına ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vergi dairelerinin tarha yetkili olduğu bütün vergi, resim ve harçlar ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyayı cezaları (**359 uncu maddede yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilen vergi ve kesilen ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilen ceza hariç**) girer.

Mükelleflerin “tarhiyat sonrası uzlaşma”ya başvurabilmeleri için; bağlı oldukları vergi dairesi tarafından tarh edilmiş vergi ve/veya kesilmiş cezayı gösteren vergi/ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ edilmiş olması gerekmektedir.

Ayrıca, tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde bulunabilmek için daha önce tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmamak veya bulunmuş olmakla birlikte usulüne uygun olarak tarhiyat öncesi uzlaşma hakkından vazgeçmiş olmak şarttır.

Hangi Hallerde Tarhiyat Sonrası Uzlaşmaya Başvurulabilir?

Mükellefler tarafından vergi ziyasına sebebiyet verilmesinin aşağıda belirtilen nedenlerden herhangi birinden kaynaklanmış olduğu ileri sürülerek uzlaşmaya başvurulabilir.

— Tarhiyatta, Vergi Usul Kanununda yer alan vergi hataları veya bunlar dışında her türlü maddi hatanın bulunması,

— Yetkili makamların mükellefe yazı ile yanlış bir açıklama yapmış olması ve bir hükmün uygulanma tarzında yetkili makamların görüş ve kanaatini değiştirmiş veya bu hükme ait bir içtihadın değişmiş olması nedeniyle mükellefin yanıltılmış olması,

— Mükellefin kanun hükümlerini yeterince bilememesi,

— İhtilaf konusu olayda yargı kararları ile idarenin görüş farklılığının olması.

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma kapsamındaki vergi ve cezalar şunlardır:

- Kaçakçılık dışındaki fiiller sonucu vergi ziyasına sebebiyet verilen durumlarda tarh edilen vergiler ile kesilen vergi ziyayı cezaları,
- Mükellefler tarafından yasal süresinden sonra verilen beyannameler ile Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre pişmanlık talepli olarak kabul edilen ancak şartların ihlali nedeniyle kanuni süresinden sonra verilen beyanname olarak işleme tabi tutulan beyannameler üzerinden tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin olarak kesilen vergi ziyayı cezaları.

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma kapsamı dışında kalan vergi ve cezalar ise şunlardır:

- Kaçakçılık suçlarından dolayı vergi ziyai cezası kesilen tarhiyatlar ve bunlara ilişkin 3 kat kesilen vergi ziyai cezaları,
- Usulsüzlük cezaları (Vergi Usul Kanununun 336 ncı maddesi hükmüne göre kesilen usulsüzlük cezaları dahil)
- Özel usulsüzlük cezaları.

2.2. TARHİYAT SONRASI UZLAŞMA SÜRECİ

2.2.1. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebi

➤ Kimler Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebinde Bulunabilir?

- Mükellefler,
- Noterden alınmış vekâletnameye dayanarak mükellefi temsil eden kişiler,
- Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri.

➤ Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebi Nereye ve Nasıl Yapılmalıdır?

Uzlaşma talebi, yetkili uzlaşma komisyonuna veya mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine dilekçe ile yapılır. Uzlaşma talebine ilişkin dilekçenin taahhütlü posta ile gönderilmesi de mümkündür. Dilekçe yerine geçen “Uzlaşma Talep Formları” vergi dairelerinden ve Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinden (www.gib.gov.tr/Dilekçematik) temin edilebilir. Ayrıca uzlaşma talep formunu bu rehberin ekinde de bulabilirsiniz.

➤ Talep Süresi Nedir?

Uzlaşma talebinin, vergi/ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **30 gün** içinde yapılması gerekir.

2.2.2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Talebinin İncelenmesi

Uzlaşma görüşmeleri başlamadan önce, talebin uygun şekilde ve süresi içinde yapılıp yapılmadığı ve uzlaşmanın komisyonun yetkisi dâhilinde olup olmadığı sekreteryaya hizmeti veren birimlerce incelenir.

➤ **Talebin Geçersiz Olması**

İnceleme sonucunda;

- Uzlaşma talebinin süresi içinde yapılmadığının,
- Uzlaşma kapsamına girmeyen vergi ve cezalar için talepte bulunulduğunun,
- Talebin mükellef, vekili veya kanuni temsilcisi tarafından gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi durumunda uzlaşma talebi reddedilir.

İnceleme sırasında, uzlaşma talebinin komisyonun yetkisi dışında bulunduğu tespit edilirse, söz konusu uzlaşma talebi yetkili uzlaşma komisyonuna intikal ettirilir.

Uzlaşma talebinin şekil ve usul yönünden reddi halinde red kararının mükellefe tebliği tarihinde; 30 günlük uzlaşma talebinde bulunma ve dava açma süresi henüz geçmemiş ise, mükellef söz konusu eksiklikleri gidererek uzlaşma talebini yenileyebilir veya uzlaşma talebinden vazgeçerek uzlaşma başvurusuna konu ettiği vergi ve vergi ziyayı cezasına karşı yargı yoluna başvurabilir ya da vergi ziyayı cezası için indirim hakkından yararlanabilir.

➤ **Mükellefin Tarhiyat Sonrası Uzlaşmaya Davet Edilmesi**

Uzlaşma talebinin geçerli olduğunun anlaşılması halinde uzlaşma görüşmesine katılmak üzere mükellef veya vekiline uzlaşma davetiyesi gönderilir.

Uzlaşma davetiyesi; görüşmenin tarihi, yeri ve saati, görüşmelere bizzat katılınması veya resmi vekâlete sahip vekilin bulundurulması gerektiği hususlarını içerir ve görüşme tarihinden en az 15 gün önce mükellefe tebliğ edilir. Mükellefin istemesi halinde 15 günlük süreye bağlı kalmadan daha önceki bir tarih de, uzlaşma günü olarak belirlenebilir.

➤ **Uzlaşma Gününün Ertelenmesi**

Belirlenen uzlaşma günü mükellefe bildirildikten sonra komisyonun belirlenen günde toplanamayacağı anlaşılması halinde yeni bir uzlaşma günü belirlenerek mükellefe bildirilir.

Uzlaşma görüşmesi belirlenen günde sonuçlandırılmazsa ya da daha ayrıntılı bir inceleme veya araştırma yapılması gerekirse, uzlaşma görüşmesi ya aynı gün belirlenen ya da sonradan belirlenerek mükellefe bildirilecek bir başka tarihe ertelenebilir. Bu durum bir tutanakla tespit olunur.

Mükellefin mücbir sebep halleri nedeniyle toplantıya katılmadığının mükellef tarafından ispat veya tevsik edilmesi şartıyla yeni uzlaşma günü tayin edilebilir.

➤ **Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Görüşmelerine Katılabilecek Kişiler**

- Mükellef,
- Noterden alınan vekâletname ile vekili (vekâletnamelerde “uzlaşma” ibaresinin bulunması şarttır),
- Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri.

Mükellef uzlaşma görüşmelerinde, bağlı olduğu meslek odasından bir temsilci veya 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre kurulan meslek odasından bir meslek mensubunu bulundurabilir. Bu kişiler uzlaşma komisyonu toplantısında görüşlerini açıklamak için katılabilirler, ancak tutanakları imzalayamazlar. Anılan meslek mensupları ile avukatların, uzlaşma görüşmelerine katılabilmelerinin hukuki bir belgeye (sözleşme, vekâletname vb.) dayandırılması ve söz konusu belgenin aslı veya onaylı bir örneğinin uzlaşma görüşmesi sırasında komisyona ibraz edilmesi gerekmektedir.

➤ **Mükellefler, Tarhiyat Sonrası Uzlaşmada Kısmi Uzlaşma Talebinde Bulunabilirler mi?**

Uzlaşma talebi, ihbarnamede yazılı vergi ve cezanın tamamı için yapılır. Ancak, vergi ve cezaya muhatap olan mükellefler verginin matrah farkları itibari ile bölünebildiği durumlarda (bu husus inceleme raporlarında ayrıntılı olarak ele alınır) bu vergi ve cezaların bir kısmı için **uzlaşma görüşmesi sırasında** kısmi uzlaşma talebinde bulunabilirler.

2.2.3. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Görüşmesinin Olası Sonuçları

➤ **Uzlaşmanın Vaki Olması ve Uzlaşma Tutanağının Düzenlenmesi**

Uzlaşma görüşmesi sonunda, komisyonun teklifinin mükellefçe kabul edilmesi durumunda “**uzlaşma vaki olmuş**” sayılır. Uzlaşmanın vaki olması halinde, üç nüsha olarak düzenlenen uzlaşma tutanağı komisyon başkan ve üyeleri ile mükellef veya vekili tarafından imzalandıktan sonra, bir örneği mükellef veya vekiline derhal verilir.

Uzlaşmanın mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesi dışındaki bir komisyonda yapılması halinde; kalan iki nüshadan biri gerekli işlem yapılmak üzere üç gün içinde ilgili vergi dairesine gönderilir, diğeri ise uzlaşma komisyonunda oluşan dosyada saklanır.

➤ **Uzlaşmanın Temin Edilememesi**

Mükellef veya vekilinin uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, komisyona geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya tutanağı ihtirazi kayıtla imzalamak istemesi durumunda uzlaşma temin edilememiş sayılır. Komisyonca bu durumu belirten üç nüsha tutanak düzenlenir ve bir örneği gelmişse mükellefe veya vekiline verilir.

Uzlaşmanın mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesi dışındaki bir komisyonda yapılması söz konusu ise; mükellefin uzlaşma davetine uymaması veya tutanağı almaktan kaçınması halinde tutanağın bir örneği dosyasında kalmak üzere, iki örneği de gereği yapılmak üzere üç gün içinde mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine gönderilir.

Uzlaşmanın temin edilememesi durumunda görüşmeye konu vergi ve/veya ceza için yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

➤ **Uzlaşmanın Vaki Olmaması ve Komisyonun Teklifinin Sonradan Kabul Edilmesi**

Uzlaşma komisyonunun teklifinin, mükellef tarafından kabul edilmemesi nedeniyle uzlaşma sağlanamazsa yani uzlaşma vaki olmazsa, komisyon nihai teklifini tutanağa geçirir.

Mükellefin, dava açma süresinin son günü akşamına kadar komisyonun nihai teklifini kabul ettiğini bir dilekçe ile vergi dairesine bildirmesi halinde bu tarih itibarıyla uzlaşma vaki olmuş sayılır ve buna göre işlem gerçekleştirilir.

2.3. TARHİYAT SONRASI UZLAŞMANIN SONUÇLARI

2.3.1. Uzlaşmanın Kesinliği ve Dava Konusu Edilememesi

- Tarhiyat sonrası uzlaşmanın vaki olması sonucunda düzenlenen uzlaşma tutanakları kesindir ve ilgili vergi daireleri tarafından gerekli işlemlere hemen başlanır.
- Üzerinde uzlaşma sağlanan ve tutanakla tespit edilen hususlar hakkında dava açılmaz ve hiçbir merciye şikâyetle bulunulamaz.

Uzlaşmaya varılması halinde uzlaşılan vergi ve vergi ziyai cezasına karşı dava açılmaz.

2.3.2.Yargı Yoluna Başvurulması

Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma talep ettiği vergi ve vergi ziyai cezası için ancak *uzlaşma vaki olmadığı veya temin edilemediği* durumda yargı yoluna başvurabilir. Bu durumda mükellef, tutanağın tebliğinden itibaren genel hükümler dairesinde yetkili vergi mahkemesinde dava açabilir.

Mükellefin tutanağı tebellüğ ettiği tarihte dava açma süresi bitmiş veya 15 günden az kalmış ise, dava açma süresi tutanağın tebliğinden itibaren 15 gün olarak uzar.

Aynı vergi ve vergi ziyai cezası için uzlaşma talebinin yanı sıra dava da açılmışsa, dava uzlaşma işleminin sonuca bağlanmasından önce vergi mahkemelerince incelenmez, herhangi bir nedenle incelenir ve karara bağlanırsa da bu karar hükümsüz sayılır.

Uzlaşmaya varılması halinde bu durum mahkemeye bildirilir ve davanın incelenmeden reddolunması sağlanır.

Mükellefin daha önce hem dava açmış hem de uzlaşma talep etmiş olması halinde ise, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi üzerine vergi dairesince uzlaşmanın gerçekleşmediği vergi mahkemesine bildirilir ve davaya kaldığı yerden devam olunur.

2.3.3. Uzlaşma / Cezalarda İndirim Talebi

Mükellef, tarh edilen vergi ve kesilen cezalar için uzlaşma veya cezalarda indirim talebinde bulunma haklarından sadece birinden yararlanabilir.

Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma tutanağını imzalayınca kadar uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyan ederek kesilen vergi ziyai cezaları için indirimden yararlanabilir. Uzlaşma tutanağı imzalandıktan sonra söz konusu indirim hakkı ortadan kalkar.

2.3.4. Uzlaşılan Vergi ve Cezaların Ödenmesi

Vergi ve cezaların;

- **Uzlaşmanın vaki olması halinde**, buna ilişkin düzenlenen uzlaşma tutanağı vergi ve cezaların ödeme zamanlarından önce mükellefe tebliğ olunmuşsa normal vade tarihlerinde, ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ olunmuşsa ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde,

- **Uzlaşma vaki olmamış ve yargı yoluna gidilmemiş ise;**

— Taksit zamanlarından önce tahakkuk etmiş olması halinde, **taksit süreleri içinde,**

— Taksit sürelerinin tamamen geçmesinden sonra tahakkuk etmiş olması halinde, **tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içerisinde,**

— Taksit süresinin kısmen geçmesinden sonra tahakkuk etmiş olması halinde, yalnızca süresi geçen taksit için tahakkuk tarihinden itibaren **bir ay içerisinde,**

— Memleketi terk edenler, ölüm ve benzeri haller dolayısıyla mükellefiyetleri kalkanlar adına ikmalen, re'sen veya idarece tarh olunan vergiler bakımından, **tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içerisinde,**

— Uzlaşma başvurusuna konu edilen vergi ve vergi ziyai cezasının, **dava açma süresinin bittiği tarihten itibaren bir ay içerisinde,**

ödenmesi gerekir.

Uzlaşılan vergi miktarına, normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için ayrıca Vergi Usul Kanununun 112 nci maddesine göre gecikme faizi hesaplanmaktadır.

Üzerinde uzlaşılması sonucu tahakkuk ettirilen vergi ve bu vergiye ilişkin hesaplanan gecikme faizi ile vergi ziyai cezasının vadesinde ödenmemesi uzlaşmayı geçersiz kılmaz.

2.3.5. TARHİYAT SONRASI UZLAŞMA SÜRECİ

Mükellef Adına Verginin Tarh Edilmesi ve Cezanın Kesilmesi

Vergi / Ceza İhbarnamesinin Mükellefe Tebliği

Uzlaşma Talebi

Uzlaşma Talebinin İncelenmesi

Talebin Kabulü ve Uzlaşmaya Davet

1-Uzlaşmanın Vaki Olması

Tutanak düzenlenir ve bir örneği mükellefe veya vekiline derhal tebliğ edilir. Tutanak vergi ve cezaların ödeme sürelerinden önce mükellefe tebliğ edilirse uzlaşılan vergi ve/veya cezalar kanuni ödeme sürelerinde, ödeme süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ edilirse tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenir.

2-Uzlaşmanın Vaki Olmaması

Komisyona teklifinin mükellef tarafından kabul edilmemesi durumunda nihai teklifin yer aldığı tutanak üç nüsha olarak düzenlenir ve bir örneği mükellefe verilir. Mükellef dava açma süresinin sonuna kadar (tutanak tarihinde dava açma süresi bitmiş veya 15 günden az kalmış ise, bu süre tutanağın tebliğinden itibaren 15 gün uzar.) nihai teklifi kabul ettiğini bir dilekçe ile bildirirse uzlaşma vaki olmuş sayılır. Mükellef dilerse dava açma süresinin sonuna kadar cezalarda indirim hükmünden de yararlanabilir.

3-Uzlaşmanın Temin Edilememesi

Mükellef veya vekilinin uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, komisyona geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya tutanağı ihtirazi kayıtlarla imzalamak istemesi durumunda uzlaşma temin edilememiş sayılır. Komisyonca bu durumu belirten üç nüsha tutanak düzenlenir ve bir örneği mükellefe verilir. Bu durumda söz konusu vergi ve/veya cezalar için tekrar uzlaşma talebinde bulunulamaz.

Talebin Reddi

Uzlaşma talebinin şekil ve esas yönünden reddi durumunda bu kararın mükellefe tebliğ tarihinde,

30 günlük uzlaşma talebinde bulunma ve dava açma süresi henüz geçmemiş ise, mükellef söz konusu eksiklikleri gidererek uzlaşma talebini yenileyebileceği gibi uzlaşma talebinden vazgeçerek uzlaşma başvurusuna konu ettiği vergi ve vergi ziyai cezasına karşı yargı yoluna başvurabilir ya da vergi ziyai cezası için cezalarda indirim hakkından yararlanabilir.

2.4. UZLAŞMA KOMİSYONLARI VE YETKİ SINIRLARI

Uzlaşma komisyonları yetki sınırlarına göre;

Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu,

Defterdarlık Uzlaşma Komisyonu,

Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu,

Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu ile

Merkezi Uzlaşma Komisyonu olarak belirlenmiştir.

Uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri en çok vergi, resim ve harç miktarının tayini hususunda Maliye Bakanlığı (il özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar için İçişleri Bakanlığı) yetkili kılınmıştır. ***Bu yetkiye dayanılarak uzlaşma komisyonlarının uzlaşma konusu yapabilecekleri vergi miktarları Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (352, 356, 360, 372, 393 sıra no.lu) ile belirlenmiştir.***

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı ve Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı dışındaki vergi dairesi başkanlıkları, bünyelerinde oluşturulan uzlaşma komisyonlarının yetki sınırlarının tespiti bakımından aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde dört gruba ayrılmıştır.

■ Vergi Dairesi Başkanlığı kurulan yerlerdeki Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonlarının yetki sınırlarını aşan ancak Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonları için belirlenen limitler içinde kalan uzlaşma talepleri, ilgili **Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonunca** sonuçlandırılmaktadır.

■ Vergi Dairesi Başkanlığı kurulmayan yerlerdeki Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonlarının yetki sınırlarını aşan fakat Defterdarlık Uzlaşma Komisyonları için belirlenmiş yetki sınırları içinde kalan uzlaşma talepleri, ilgili **Defterdarlık Uzlaşma Komisyonunca** sonuçlandırılmaktadır.

■ Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonları ile Defterdarlık Uzlaşma Komisyonlarının yetki sınırını aşan, ancak Merkezi Uzlaşma Komisyonuna ilişkin sınırların altında kalan uzlaşma talepleri, **Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonunca** incelenip sonuçlandırılmaktadır.

■ Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonunun uzlaşma konusu yapabilecekleri vergi miktarına ilişkin yetki sınırının üzerindeki uzlaşma talepleri ise **Merkezi Uzlaşma Komisyonunca** incelenip sonuçlandırılmaktadır.

Uzlaşma görüşmesinin yapılacağı komisyon, vergi/ceza ihbarnamesinde yer alan vergi miktarına göre belirlenmektedir. Birden fazla vergi/ceza ihbarnamesinin bulunduğu durumlarda ise yetki sınırı, en yüksek vergi miktarını içeren vergi/ceza ihbarnamesine göre belirlenir ve diğer ihbarnamelerle birlikte uzlaşmada birliğin sağlanması amacıyla yetkili uzlaşma komisyonunda görüşülür.

Sadece vergi ziyai cezası için uzlaşma başvurusunda bulunulan hallerde; yetkili uzlaşma komisyonunun tespiti için cezanın hesaplanmasına esas teşkil eden vergi miktarı dikkate alınmakta, vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonunun yetkisi içerisinde kalıyor ise kesilen ceza için yapılan uzlaşma talebi bu komisyonda görüşülmektedir.

Mevcut Genel Tebliğlere göre uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları aşağıda yer almaktadır.

2.4.1. Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulan Yerlerdeki Uzlaşma Komisyonlarının Yetki Sınırları

Uzlaşma Komisyonu Kurulan İller	Vergi Dairesi Başkanlıkları (VDB)	Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu Yetki Sınırları			Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu Yetki Sınırları
		Vergi, Resim ve Harçlar (TL)			
		İl Merkezi	İl Merkezi Dışı		
Vergi Dairesi Bünyesinde Kurulanlar	Mal Müdürlüğü Bünyesinde Kurulanlar		Vergi, Resim ve Harçlar (TL)		
	İstanbul	35.000	-	-	900.000
1. Grup VDB	Ankara, İzmir	12.500	30.000	6.000	750.000
2. Grup VDB	Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya, Mersin	7.500	25.000	5.000	600.000
3. Grup VDB	Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun, Tekirdağ	5.000	20.000	4000	450.000
4. Grup VDB	Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa, Zonguldak	3.000	15.000	3.000	300.000

2.4.2. Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulmayan Yerlerdeki (Defterdarlık) Uzlaşma Komisyonları

Uzlaşma Komisyonları		Yetki Sınırı Vergi, Resim ve Harçlar (TL)	
Defterdarlık Uzlaşma Komisyonu		50.000	
Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu	İl Merkezlerindeki Vergi Dairesi Bünyesinde Kurulan	3.000	
	İl Merkezleri Dışında Yer Alan	Vergi Dairesi Bünyesinde Kurulan	15.000
		Mal Müdürlükleri Bünyesinde Kurulan	3.000

2.4.3. Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu, Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu ve Merkezi Uzlaşma Komisyonu

- **Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu:** Bu Komisyonun yetki sınırı 2.000.000 TL olup; bu sınırı aşan uzlaşma talepleri tutarına göre Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu veya Merkezi Uzlaşma Komisyonunda görüşülür.
- **Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu:** Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu ve Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonu yetki sınırlarını aşan ve 3.000.000 TL'ye kadar olan uzlaşma talepleri Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu yetkisinde bulunmaktadır.
- **Merkezi Uzlaşma Komisyonu:** Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu yetki sınırı olan 3.000.000 TL'yi aşan uzlaşma talepleri Merkezi Uzlaşma Komisyonunda görüşülür.
- Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu ve Merkezi Uzlaşma Komisyonunun yetkisine girenler hariç olmak üzere, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamuya yararlı derneklere ait iktisadi işletmeler hakkındaki tarhiyatlara karşı yapılan uzlaşma talepleri, herhangi bir miktara bağlı kalınmaksızın Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonları veya Defterdarlık Uzlaşma Komisyonlarına intikal ettirilir ve bu komisyonlarca incelenip sonuçlandırılır.

UZLAŞMA TALEP DİLEKÇESİ

..... Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığına

UZLAŞMA TALEBİNDE BULUNANIN

ADI VE SOYADI :.....
AÇIK ADRESİ :.....
VERGİ KİMLİK NUMARASI :.....
EV VEYA İŞ TELEFONU :.....

TEBLİĞ EDİLEN İHBARNAMENİN

DÜZENLEME VE TANZİM TARİHİ :...../...../.....
CİLT VE SIRA NUMARALARI :.....
TEBLİĞ TARİHİ :...../...../.....

Yukarıda ihbarnamenin tarih ve numarasını; aşağıda dönemini, nev'ini ve miktarını belirttiğim vergi ve ceza üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun EK: 1-6 maddeleri gereğince uzlaşmak istiyorum.

Dilekçemin kabulü ile komisyona davet edileceğim gün ve saatin bildirilmesini arz ederim.

...../...../.....

Mükellef Veya Vekilinin İmzası

UZLAŞMA TALEP EDİLEN VERGİ VE CEZALARIN MİKTARLARI				
VERGİNİN			CEZANIN	
DÖNEMİ	NEV'İ	MİKTARI	NEV'İ	MİKTARI

C) CEZALARDA İNDİRİM

Mükelleflerle vergi idaresi arasında çıkabilecek uyuşmazlıkların yargı yoluna gitmeden çözümlenmesinin diğer bir yolu da cezada indirim uygulamasıdır.

Mükellefler ve adlarına ceza kesilmiş bulunanlar, Vergi Usul Kanunu kapsamına giren tüm vergi, resim ve harçlara ilişkin cezalar hakkında ihbarnamenin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren **30 gün içinde** cezada indirim için bağlı oldukları Vergi Dairesi Müdürlüğüne başvurabilirler. İndirim uygulamasından yararlanılabilecek cezalar vergi ziyai cezası ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarıdır.

1. Cezalarda İndirim Uygulaması

Tarhiyata karşı Vergi Usul Kanunu'nun 376 ncı maddesinde öngörülen ceza indirimi talebinde bulunan mükellefe talepte bulunduğu vergi ve ceza indirim uygulaması sırasında vergi aslı miktarında herhangi bir indirim söz konusu olmayıp, sadece cezada indirim uygulanmaktadır. Talepte bulunan mükellefin, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi veya vergi farkı ile vergi ziyai cezası ya da usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının indirimden sonra kalan kısmını bağlı olduğu vergi dairesine başvurarak, vadesinde veya 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan teminatlardan herhangi birini göstermek koşuluyla vadenin bitiminden itibaren 3 ay içinde ödeyeceğini bildirmesi durumunda;

- Vergi ziyai cezası mükellef adına ilk kez kesilmiş ise yarısı, takiben kesilenlerde üçte biri(1/3'ü),
- Usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezalarının üçte biri (1/3'ü) indirilir.

Mükelleflerin aynı ceza için hem cezada indirim hem de uzlaşmadan yararlanma hakkı yoktur.

2. Cezalarda İndirimden Yararlanabilme Şartları

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesine göre;

- İhbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren **30 gün içinde** ilgili vergi dairesine başvurulması,
- İndirim konusu yapılan cezanın dava konusu yapılmamış olması, (Tebliğ üzerine dava açılmasına rağmen, dava açma süresi içinde, vergi mahkemesince henüz karar verilmemiş olması koşuluyla, davadan vazgeçilmesi halinde cezada indirim talebinde bulunulabilir.)
- Vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren 3 ay içinde vergi aslı ve indirimden arta kalan cezanın ödenmesi,
- Mükellefin, dava açma süresi içinde uzlaşma isteminde bulunmuş olmasına rağmen uzlaşma tutanağı imzalanmadan uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyan etmesi halinde cezada indirim talebinde bulunma hakkı vardır.

Mükellef vergi ziyana kaçakçılık sayılan fiillerle sebebiyet verirse bu tarhiyat için ceza indirimini hükümlerinden yararlanabilir; ancak uzlaşma hükümlerinden yararlanamaz.

D) İDARİ MERCİLERE BAŞVURU

Mükelleflerin vergi uyumsuzluklarında, dava açmadan önce sadece işlemi yapmış olan idari makama başvuru yapma imkânı bulunmaktadır. Ancak, bu başvuru hiçbir zaman mükelleflerin yasal hakları olan vergi mahkemesinde dava açma, cezada indirim talebi ile uzlaşma talebinde bulunma sürelerini uzatmaz.

1. Vergi Hataları ve Düzeltme

Vergi hatası, vergiye ilişkin hesaplarda veya vergilendirmede yapılan hatalar yüzünden mükelleften haksız yere fazla veya eksik vergi istenmesi veya alınmasıdır. Vergi hataları, hesap hataları ve vergilendirme hataları olmak üzere ikiye ayrılır.

Hesap Hataları şunlardır:

1. Matrah hataları: Vergilendirme ile ilgili beyanname, tahakkuk fişi, ihbarname, tekalif cetveli ve kararlarda matraha ait rakamların veya indirimlerin eksik veya fazla gösterilmiş veya hesaplanmış olmasıdır.

2. Vergi miktarında hatalar: Vergi oran ve tarifelerinin yanlış uygulanması, mahsupların yapılmamış veya yanlış yapılmış olması yukarıda belirtilen yazılı belgelerde verginin eksik veya fazla hesaplanmış veya gösterilmiş olmasıdır.

3. Verginin mükerrer olması: Aynı vergi kanununun uygulanmasında belli bir vergilendirme dönemi için aynı matrah üzerinden bir defadan fazla vergi istenmesi veya alınmasıdır.

Vergilendirme Hataları ise şunlardır:

1. Mükellefin şahsında hata: Bir verginin asıl borçlusu yerine başka bir kişiden istenmesi veya alınmasıdır.

2. Mükellefiyette hata: Açık olarak vergiye tabi olmayan veya vergiden muaf bulunan kimselerden vergi istenmesi veya alınmasıdır.

3. Konuda hata: Açık olarak vergi konusuna girmeyen veya vergiden müstesna bulunan gelir, servet, madde, kıymet, evrak ve işlemler üzerinden vergi istenmesi veya alınmasıdır.

4. Vergilendirme veya muafiyet döneminde hata: Aranılan verginin ilgili bulunduğu vergilendirme döneminin yanlış gösterilmiş veya süre itibarıyla eksik veya fazla hesaplanmış olmasıdır.

Mükellefler, vergi muamelelerindeki hataların düzeltilmesini bağı oldukları vergi dairesinden yazı ile isteyebilirler. Vergi hatalarının düzeltilmesine, ilgili vergi dairesi müdürü karar verir.(*Vergi Usul Kanunu'nun 4 üncü maddesinde belirtilen vergi dairesinin görev ve yetkileri ile faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında düzeltme yetkisi vergi dairesi başkanına ait olup, başkan bu yetkisini ilgili grup müdürlerine ve/veya müdürlere devredebilir.*)

İdarece tereddüt edilmeyen açık ve mutlak vergi hataları re'sen düzeltilir. Kendi aleyhlerine düzeltme yapılan kimselerin düzeltmeye karşı vergi mahkemesinde dava açma hakları bulunmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 114 üncü maddesinde belirtilen ve vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayan beş yıllık zamanaşımı süresi dolduktan sonra meydana çıkarılan vergi hataları düzeltilemez. Düzeltme zamanaşımı süresi;

- a) Zamanaşımı süresinin son yılı içinde tarh ve tebliğ edilen vergilerde hatanın yapıldığı,
- b) İlan yolu ile tebliğ edilip vergi mahkemesinde dava konusu yapılmaksızın tahakkuk eden vergilerde mükellefe ödeme emrinin tebliğ edildiği,
- c) İhbarname ve ödeme emri ilan yoluyla tebliğ edilen vergilerde 6183 sayılı Kanuna göre haczin yapıldığı tarihten başlayarak 1 yıldan aşağı olamaz. *Başka bir ifadeyle yukarıda belirtilen durumların oluşması halinde, bu durumların meydana geldiği tarihten itibaren zamanaşımı süresi bir yıl uzamaktadır.*

Herhangi bir vergilendirme işleminde, vergi hatası söz konusu ise hatanın düzeltilmesi sırasında öncelikle düzeltme zamanaşımının mevcut olup olmadığına bakılacak ve düzeltme zamanaşımı mevcut değilse yapılan hata vergi dairesince ya re'sen ya da mükellefin başvurusu üzerine düzeltilecek, düzeltme zamanaşımı süresi dolmuş ise düzeltme işlemi yapılmayacaktır.

2. Şikâyet Yoluyla Maliye Bakanlığına Başvuru

Maliye Bakanlığı yapılan tarhiyata karşı vergi mahkemesinde dava açma süresi geçtikten sonra vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve ödeme emri ile haciz işlemlerini içeren tahsilât aşamasında yapılan vergi hataları dolayısıyla düzeltme talepleri reddolunan mükelleflerin şikâyet taleplerini incelemektedir.

Düzeltilme başvurusu vergi dairesince reddolunduktan sonra şikâyet yoluyla Maliye Bakanlığı'na başvuran mükelleflere Maliye Bakanlığı'nın açık ret cevabı vermesi veya 60 günlük süresinde cevap vermemek suretiyle zimni ret cevabı vermesi üzerine mükelleflerin yaptıkları düzeltme başvurusunun reddolunması durumunda söz konusu idari işlemin iptal edilmesi hususunu yargıya taşımaları mümkündür.

Bu durumda mükellefler bağı oldukları vergi dairesinin bulunduğu yerdeki vergi mahkemesinde dava açabileceklerdir. Ancak dava şikâyet yoluyla başvuru yapıp reddolunduktan sonra açılabilir.

3. Şikâyet Yoluyla Maliye Bakanlığına Başvurulmasında Dava Açma Süreleri

Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve İdare Mahkemelerinde **60** gün, Vergi Mahkemelerinde ise **30** gündür. Bu süreler;

- İdari uyuşmazlıklarda yazılı bildirim yapıldığı,
- Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda; tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava aması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği, tarihi izleyen günden başlar.